

FundWatch

Granskningsrapport 2013

Kort om granskningen

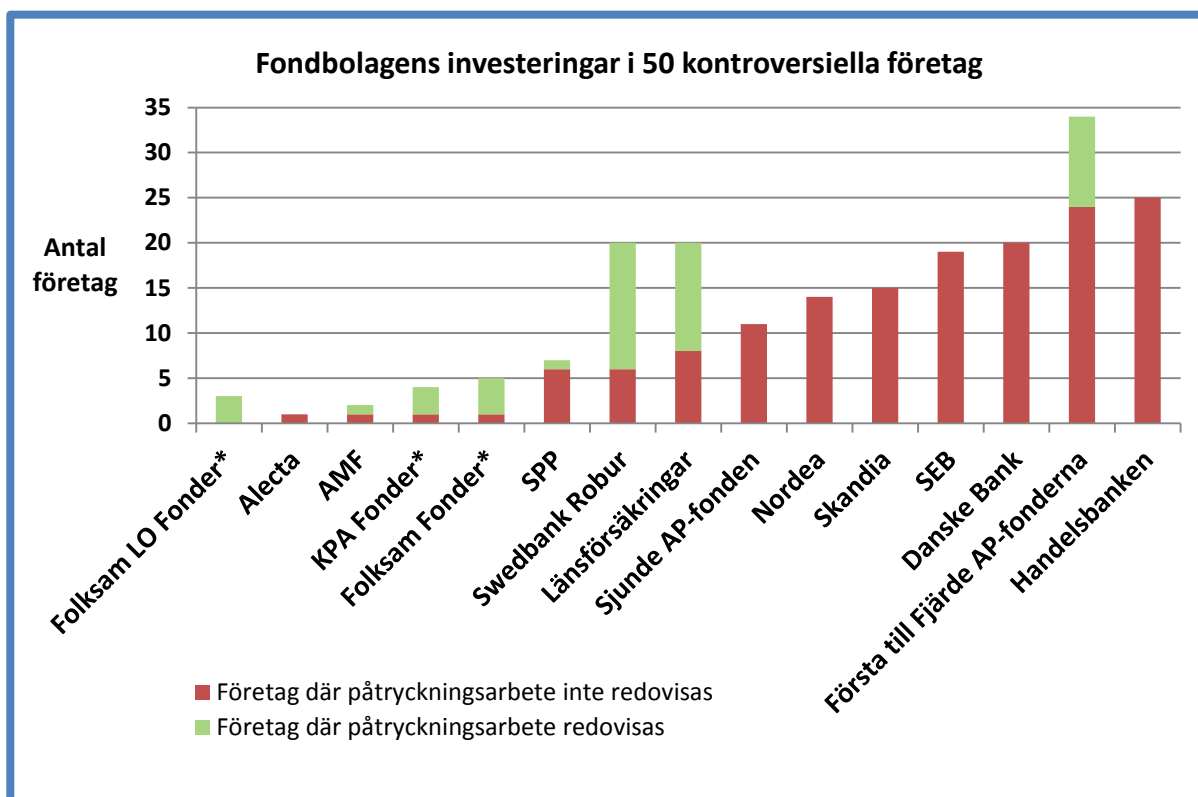
Genom initiativet FundWatch granskar Sveriges Konsumenter på olika sätt de svenska fondbolagens arbete med socialt ansvar. Under 2012 släpptes en första rapport som visade att de flesta fondbolagen investerar i en lång rad kontroversiella företag utan att öppet redovisa hur man tar ansvar som ägare.

Under november 2013 har Sveriges Konsumenter följt upp förra årets granskning för att se om fondbolagen tagit till sig av kritiken. De 50 kontroversiella företagen är i stor utsträckning desamma som 2012, förutom att fem av företagen är nya. Gemensamt för företagen är att de återfinns på listor över kontroversiella företag som europeiska fondbolag och pensionsfonder antingen svartlistat eller för dialog med kring allvarliga missförhållanden, såsom miljöförstöring, kränkningar av mänskliga rättigheter, korruption, tillverkning av inhumana vapen med mera.¹ Två av företagen är svenska: Lundin Petroleum och TeliaSonera.

I granskningen har vi först identifierat vilka fondbolag som investerar i de 50 företagen. Sedan har vi granskat om fondbolagen publikt redovisar någon typ av påtryckningsarbete med respektive företag. I bedömningen utgår vi endast från redan publicerad rapportering från fondbolagen. På så sätt uppmuntrar metoden att fondbolagen öppet och strukturerat redovisar hur de försöker påverka företagen som ägare. Öppenhet och aktiv påverkan är två av FN:s principer för ansvarsfulla investerare.²

Fondbolagen har delgetts resultatet innan publicering och fått ange om någon rapportering missats. Alla fondbolag förutom SEB, Handelsbanken och Danske Bank har gett återkoppling.

Resultat 2013

¹ ABP (Holland), Danske Bank, Folksam, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

² <http://www.unpri.org>

* Fonderna förvaltas och ägs numera av Swedbank men följer fortfarande Folksams och KPA:s placeringskriterier och beslut om uteslutningar. Swedbank sköter röstningen på bolagstämmorna.

Kort om resultatet

2013 års resultat visar att skillnaderna mellan fondbolagen fortfarande är stora, både när det gäller antalet investeringar i kontroversiella företag och redovisningen av påtryckningsarbetet.

Fondbolagen i toppen av rankingen investerar bara i ett fåtal av företagen medan andra i uppåt 30. När det gäller redovisningen av påtryckningsarbetet är det bara drygt hälften av fondbolagen som öppet redovisar kring påtryckningsprocesser.

Ny etta i årets granskning är **Folksam LO Fonder** som bara investerar i tre av företagen och har redovisat påtryckningsarbete för alla tre. Därefter kommer **Alecta, AMF, KPA och Folksam Fonder** som alla bara saknar redovisning kring ett av företagen. Sämst i granskningen är **Handelsbanken** och **Första till Fjärde AP-fonderna** som saknar redovisat påtryckningsarbete för över 20 av företagen.

Jämfört med förra årets granskning har fondbolagens totala antal investeringar i de 50 företagen minskat med 25 procent (från 267 till 200) och antalet företag som fondbolagen redovisar påtryckningsarbete med har ökat med över 100 procent (från 23 till 48). Störst förbättring har **Swedbank** och **Länsförsäkringar** visat, de hamnade sist i förra årets granskning, men genom färre investeringar i företagen och bättre redovisning av påtryckningsarbetet har de klättrat till mitten av rankingen. **Skandia Fonder** och **Sjunde AP-fonden** är de enda fondbolagen som inte förbättrat sitt resultat i år.

Granskningen visade fortsatt stora skillnader mellan fondbolagen när det gäller hur detaljerat de redovisar kring påtryckningsarbetet. En del fondbolag nämner bara att de för dialog med företagen medan andra redovisar en mer strukturerad och detaljerad process. I nästa års FundWatch-rapport kommer kvalitetsskillnader i redovisningen vägas in i resultatet.

De 50 kontroversiella företagen

Företag	Kopplas till
AES Corporation SA	Kränkningar av ursprungsfolks rättigheter i Panama
Alliant Techsystems	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Alstom (1)	Kränkningar av mänskliga rättigheter i Sudan
Alstom (2)	Kränkningar av humanitärätten i Palestina
Alstom (3)	Omfattande korruption
Babcock & Wilcox	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Babcock International	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
BAE Systems	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Barrick Gold	Miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter i Papua Nya Guinea
Boeing	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Cemex	Kränkningar av humanitärätten i Palestina
Chevron	Miljöförstöring i Ecuador
Cintas Corporation	Brister i arbetsmiljön och anti-fackligt agerande i USA
Dongfeng Motor Group	Kränkningar av vapenembargo
EADS	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Elbit systems Ltd	Kränkningar av humanitärätten i Palestina
Finmeccanica	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Freeport McMoran	Miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter i Indonesien
GenCorp Inc	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
General Dynamics	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)

Hanwha Corporation	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Honeywell International	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Incitec Pivot	Kränkningar av humanitärätten i Västsahara
Innophos	Kränkningar av humanitärätten i Västsahara
Jacobs Engineering	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
L-3 Communications	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
L-3 Communications	Kränkningar av mänskliga rättigheter och humanitärätten i Irak
Larsen & Toubro	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Lockheed Martin	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Lundin Petroleum	Kränkningar av mänskliga rättigheter i Sudan
Motorola Solutions	Kränkningar av humanitärätten i Palestina
Norilsk Nickel	Miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter i Ryssland
Northrop Grumman	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Poongsan	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Potash Corporation	Kränkningar av humanitärätten i Västsahara
Raytheon	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Rio Tinto Plc	Miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter i Indonesien
Safran SA	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Serco Group Plc	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Shell (ROYAL DUTCH)	Miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter i Nigeria
Singapore Technologies	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Sterlite Industries	Miljöförstöring och kränkningar av ursprungsfolks rättigheter i Indien
TeliaSonera	Omfattande korruption
Textron	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Thales	Tillverkning av inhumana vapen (kärnvapen, klustervapen eller personminor)
Toyota Motor Corp	Kränkningar av fackliga rättigheter i Filipinerna
Wal-Mart Inc	Kränkningar av fackliga rättigheter i USA
Vedanta Resources	Miljöförstöring och kränkningar av ursprungsfolks rättigheter i Indien
Wesfarmes Ltd.	Kränkningar av humanitärätten i Västsahara
Zijin Mining Group	Miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter i Kina

Granskningen har genomförts med finansiellt stöd från Amnesty och Diakonia. Bedömningar och innehåll står Sveriges Konsumenter för.

Sveriges Konsumenter är en oberoende, partipolitiskt obunden paraplyorganisation med 28 medlemsorganisationer samt enskilda medlemmar. Målet är ökad konsumentmakt och att politiker, näringsliv och myndigheter alltid ska ha konsumenternas bästa för ögonen. Sveriges Konsumenter arbetar med påverkan och opinionsbildning, både nationellt och internationellt, och ger ut tidningen Råd & Rön och nyhetsbrevet KonsumentMakt.